

M.Com Semester - 4 (CBCS) Examination
March/April - 2025 (As Per Syllabus Year June-2019)
Advanced Tax Planning and Management (Elective)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ અનિકેત લીમીટેડ કે જે એક સ્થાનિક કંપની છે તે આકારની વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ ના સંદર્ભે નીચેની માહિતી પૂરી (૨૦) પાડે છે તેમજ કલમ ૧૧૫JBની અમલવારીના સંદર્ભે આપનો મત માંગે છે. કુલ આવક અને ચૂકવવાપાત્ર કરની ગણતરી કરો.

કંપની ધારા ૨૦૧૩ મુજબ નફા-નુકશાન ખાતા મુજબનો નફો	215 લાખ
નફા-નુકશાન પત્રકમાં સામેલ વિગતો:	
a. જમા:	
I. ભારતીય કંપની પાસેથી ડીવીડન્ડની આવક	20 લાખ
II. રોકાણ તરીકે રાખેલ જમીન વેચાણનો વધારો	30 લાખ
b. ઉધાર:	
I. સીધી લીટીની પદ્ધતિના ધોરણે ઘસારો	100 લાખ
II. ગૌણ કંપનીના નુકશાન માટે જોગવાઈઓ	60 લાખ
આવકવેરા કાયદા ૧૯૬૨, અનુસાર માન્ય ઘસારો	150 લાખ
આવકવેરા ધારા ૧૯૬૧, હેઠળ ઉપરોક્ત દર્શાવેલ જમીનના વેચાણ પર ટૂંકા ગળાનો નફો	40 લાખ
આવકવેરા ધારા ૧૯૬૧ હેઠળ હિસાબી ચોપડે આગળ ખેંચેલ નુકશાન:	
ધંધાકીય નુકશાન	50 લાખ
નહિ સમાવેલ ઘસારો	60 લાખ

ધારણા કરો કે અનિકેત લીમીટેડે હિસાબી ધોરણોનું પાલન કરવાનું નથી. કલમ ૧૧૫BAAની જોગવાઈઓને અવગણો. પાછલા વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન અનિકેત લીમીટેડનો ઉથલો રૂ. ૩૯૦ કરોડ હતો.

અથવા

પ્રશ્ન-૧ તા. ૩૧/૦૩/૨૦૨૫ ના રોજ પુરા થતા વર્ષના નફા-નુકશાન ખાતે નીચેની વિગતો જમા/ ઉધાર કર્યા પછી સોહમ લીમીટેડ રૂ. 15 લાખનો નફો કમાય છે. નફા-નુકશાન ખાતે ઉધારેલ વિગતો.

No.	Particulars	Rs.
1	ગૌણ કંપનીના નુકશાન માટે જોગવાઈ	70000
2	શકમંદ લેણા માટે જોગવાઈ	75000
3	આવકવેરા માટે જોગવાઈ	105000
4	ખરેખર મૂલ્યાંકનના આધારે ગ્રેચ્યુઇટી માટે જોગવાઈ	200000
5	ઘસારો	360000
6	નાણાકીય સંસ્થાઓને વ્યાજ (રીટર્ન ફાઈલ કરતા પહેલા વણ-ચૂકવાયેલ)	100000
7	કાયદાના ભંગ બદલ પેનલ્ટી	50000

નફા-નુકશાન ખાતે જમા કરેલ વિગતો:

ક્રમ	વિગત	રકમ
1	SEZ માં સ્થપાયેલ એકમથી થયેલ નફો	500000
2	AOP ની આવકમાં સભ્ય તરીકેનો હિસ્સો	100000
3	UTI ના એકમોમાંથી આવક	75000
4	મકાન ના વેચાણ પર લાંબા ગાળાનો મૂડીનફો	300000

અન્ય માહિતી:

- 1) ઘસારામાં કાયમી મિલકતોના પુનઃમૂલ્યાંકનને કારણે ઘસારો રૂ. ૧૫૦૦૦૦ સમાયેલ છે.
- 2) આવકવેરાધારા અનુસાર માન્ય ઘસારો રૂ. ૨૮૦૦૦૦ છે.
- 3) હિસાબી ચોપડા અનુસાર આગળ ખેંચેલ નુકશાન રૂ. ૧૦ લાખ છે કે જેમાં નહિ સમાયેલ ઘસારો રૂ. ૪ લાખ છે.
- 4) AOP કે જેમાં કંપની સભ્ય છે તે મહત્તમ સીમાંત દરે કરવેરા ભરે છે.
- 5) કરવેરાની જોગવાઈમાં રૂ. ૪૫૦૦૦ આવકવેરા પર ચૂકવાયેલ વ્યાજ છે.

આકારણી વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ માટે આવકવેરા ધારા, ૧૯૬૧ ની કલમ ૧૧૫JB હેઠળ લઘુત્તમ વૈકલ્પિક કરની ગણતરી કરો. ધારણા કરો કે સોહમ લીમિટેડે હિસાબી ધોરણોને પાલન કરવાની જરૂરિયાત નથી. કમળ 115BAAની જોગવાઈઓને અવગણો.

અથવા

- પ્રશ્ન-૨ નંદિતા એક વ્યક્તિગત રહીશ છે કે જેઓ પ્રસાર ભારતીના નિવૃત્ત કર્મચારી છે તેઓની ઉંમર ૬૦ વર્ષ છે. (૨૦) તેઓ એક જાણીતા નાટ્યકાર છે તેમજ વિદેશમાં થીયેટરનું કામ કરવા બદલ રૂ. ૧૧૦૦૦૦ ની આવક વિદેશમાંથી પ્રાપ્ત કરેલ છે. જે દેશમાં તેમના નાટક ભજવાયેલ છે ત્યાંથી રૂ. ૧૧૦૦૦ નો કર કપાયેલ છે. ભારતને તે દેશ સાથે બેવડા કારમાં રાહત અંગે ભારતીય આવકવેરા ધારા, ૧૯૬૧ની કલમ ૮૦ હેઠળ કોઈ કરાર થયેલ નથી. ભારતમાં તેમની આવક રૂ. ૬૧૦૦૦૦ છે. કરવેરા આયોજનનાં ભાગરૂપે તેણીએ પબ્લિક પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં રૂ. ૧૫૦૦૦૦ જમા કરાવેલ છે તેમજ જીવન વીમા નિગમના માન્ય પેન્શન ફંડમાં રૂ. ૩૨૦૦૦ જમા કરાવેલ છે. કેન્દ્ર સરકારની આરોગ્ય યોજનામાં પાછલા વર્ષ દરમિયાન રૂ. ૨૮૦૦૦નો ફાળો આપેલ છે તેમજ મેડીકલ વીમા અંગે રૂ. ૨૬૦૦૦ નું પ્રીમીયમ તેઓની બિન-રહીશ માતા કે જેમની ઉંમર ૮૪ વર્ષ છે તેમના આરોગ્ય માટે ચૂકવેલ છે કે જે તેણી પર આશ્રિત નથી.
- આકારણી વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ માટે નંદિતાની કર જવાબદારીની ગણતરી કરો. ધારણા કરો કે તેણીએ કલમ ૧૧૫ BAC હેઠળ મૂળભૂત કર પ્રણાલીનો વિકલ્પ સ્વીકારેલ છે.

અથવા

- પ્રશ્ન-૨ શ્રીમાન કામેશ કે જે ૫૨ વર્ષીય વ્યક્તિગત ભારતીય રહીશ છે. તેઓ પાછલા વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન ભારત તેમજ X અને Y દેશમાંથી કમાવેલ આવક અંગે નીચેની માહિતી આપે છે. આ બન્ને દેશો સાથે ભારતને બેવડા કારમાં રાહત અંગે કોઈ કરાર થયેલ નથી.

વિગત	રકમ
ભારતમાં ચલાવતા વ્યવસાયમાંથી આવક	750000
X દેશમાં ખેતીની આવક (કુલ)	50000
Y દેશમાં સ્થપાયેલ કંપનીમાંથી ડીવીડન્ડની આવક (કુલ)	150000
X દેશમાંથી સાહિત્યના એક પુસ્તકની રોયલ્ટીની આવક (કુલ)	600000
રોયલ્ટીની આવક મેળવવા અંગે કરેલ ખર્ચા	50000

Y દેશમાં ધંધાકીય નુકશાન (એકાંકી પેઢી)	65000
Y દેશમાં રહેલ મકાનનું ભાડું (કુલ)	240000
Y દેશમાં રહેલ ઉપરોક્ત મકાન પર ચૂકવાયેલ મ્યુનીસીપલ કરવેરા (Y દેશમાં કપાત તરીકે માન્ય નથી)	10000

Y દેશમાં ધંધાકીય નુકશાન અન્ય કોઈ આવક સામે તે દેશના કાયદા મુજબ માંડી વાળી શકાતું નથી. X અને Y દેશમાં કરવેરાનો દર અનુક્રમે ૧૦% અને ૨૦% છે.

આકારની વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ માટે શ્રીમાન કામેશની કુલ આવક અને ચોખ્ખી કરવેરાની જવાબદારીની ગણતરી કરો. ધારણા કરો કે તેઓએ કલમ ૧૧૫ BAC હેઠળ મૂળભૂત કર પ્રણાલીનો વિકલ્પ સ્વીકારેલ છે.

પ્રશ્ન-૩ શ્રીમાન રીતેષ (ઉંમર વર્ષ ૩૫) આકારણી વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ માટે નીચેની વિગતો પૂરી પાડે છે. (૧૫)

પગારની આવક (ગણતરી કરેલ)	રૂ. ૪૨૦૦૦૦
ભાડે આપેલ મિલકતમાંથી નુકશાન	રૂ. (-૨૩૦૦૦૦)
ધંધાકીય નુકશાન	રૂ. (-૧૨૦૦૦૦)
બેંક વ્યાજ (FD) મળ્યું	રૂ. ૮૫૦૦૦

આકારણી વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ માટે શ્રીમાન રીતેષની કુલ આવકની ગણતરી કરો. ધારણા કરો કે

- ૧) કલમ ૧૧૫ BAC હેઠળ તેઓએ મૂળભૂત કર પ્રણાલી શિફ્ટ કરવાનો વિકલ્પ અમલમાં મુકેલ છે.
- ૨) તેઓ મૂળભૂત કર પ્રણાલી હેઠળ કર ચૂકવે છે.

અથવા

પ્રશ્ન-૩ નીચેના પર નોંધ લખો.

- ૧) કર અવગણના
- ૨) કર ચોરી

પ્રશ્ન-૪ નીચેના પર નોંધ લખો. (૧૫)

- ૧) સ્વ-આકારણી
- ૨) નિયમિત આકારણી

અથવા

પ્રશ્ન-૪ આવકવેરા સત્તાધિકારીઓ વિષે વિગતે ચર્ચા કરો.

ENGLISH VERSION

Que-1 A Domestic company Aniket Limited furnishes the following particulars in respect of assessment year 2025-26 and seeks your opinion on the application of section 115JB. You are also required to compute the total income and tax payable. (20)

Profits as per statement of profit and loss as per the companies Act 2013	215 Lakhs
Statement of Profit & Loss includes:	
a. Credits:	
I. Dividend income from the Indian Companies	20 Lakhs
II. Excess Realized on sale of land held as investment	30 lakhs
b. Debits:	
I. Depreciation on Straight Line method basis	100 Lakhs
II. Provision for loss of Subsidiary company	60 Lakhs
Depreciation allowable as per the Income tax Rules 1962	150 Lakhs
Short Term capital gains on sale of land mentioned above as computed under income tax act, 1961	40 lakhs
Losses brought forward as per books of account and as per income tax Act, 1961:	
Business Loss	50 Lakhs
Unabsorbed depreciation	60 Lakhs

You will have to deal with the issue assuming that Aniket Limited is not required to comply with the Indian Accounting Standards. Ignore the provisions of Section 115BAA. The Turnover of Aniket Limited for the P.Y. 2024-25 was Rs. 390 Crore.

OR

- Que-1 Soham Limited, a resident company, earned a profit of Rs. 15 Lakhs after debit/credit of the following items to its statement of Profit and Loss for the year ended on 31/03/2025.
Items debited to Statement of Profit and Loss:

No.	Particulars	Rs.
1	Provision for the loss of Subsidiary	70000
2	Provision for doubtful debts	75000
3	Provision for income tax	105000
4	Provision for gratuity based on actuarial valuation	200000
5	Depreciation	360000
6	Interest to financial institution (Unpaid before filling of return)	100000
7	Penalty for infraction of law	50000

Items credited to statement of profit and loss:

No.	Particulars	Rs
1	Profit from unit established in special economic zone	500000
2	Share in income of an AOP as a member	100000
3	Income from units of UTI	75000
4	Long term capital gains on sale of building	300000

Other Information:

- 1) Depreciation includes Rs. 150000 on account of revaluation of fixed assets.
- 2) Depreciation as per income tax rules is Rs. 280000.
- 3) Brought forward loss as per books of account of the company is of Rs. 10 Lakhs which includes unabsorbed depreciation of Rs. 4 Lakhs.
- 4) The AOPs of which the company is a member, has paid tax at maximum marginal rate.
- 5) Provision for income tax includes Rs. 45000 of interest payable on income tax.

Compute Minimum Alternate Tax under Section 115JB of the Income Tax Act, 1961 for A.Y. 2025-26, assuming that soham limited is not required to comply with the Indian Accounting Standards. Ignore the provisions of Section 115BAA.

- Que-2 Nandita, an individual resident retired employee of the Prasar Bharati aged 60 years, is a well-known dramatist deriving income of Rs. 110000 from the theatrical works played abroad. Tax of Rs. 11000 was deducted in the country where the plays were performed. India does not have any Double Tax Avoidance Agreement under section 90 of the Income Tax Act, 1961, with that country. Her income in India amounted to Rs. 610000. In view of tax planning, she has deposited Rs. 150000 in Public Provident Fund and paid contribution to approved Pension Fund of LIC Rs. 32000. She also contributed Rs. 28000 to Central Government Health Scheme during the previous year and gave payment of medical insurance premium of Rs. 26000 to insure the health of her mother, a non-resident aged 84 years, who is not dependent on her. (20)

Compute the tax liability of Nandita for the assessment year 2025-26, assuming that she opted out of the default tax regime under section 115BAC.

OR

- Que-2 Mr. Kamesh, an individual resident in India aged 52 years, furnishes you the following particulars of income earned in India, Country X and Country Y for the previous year 2024-25. India has not entered into double taxation agreement with these two countries.

Particulars	Rs.
Income from profession carried on in India	750000
Agricultural income in country x (Gross)	50000
Dividend from a company incorporated in Country Y (Gross)	150000
Royalty income from a literary book from Country X (Gross)	600000
Expenses incurred for earning royalty	50000
Business loss in Country Y (Proprietary business)	65000
Rent from a house situated in Country Y (Gross)	240000
Municipal tax paid in respect of the above house in Country Y (Not Allowed as deduction in Country Y)	10000

Business loss in Country Y not eligible for set off against other incomes as per law of that country.

The rates of tax in Country X and Country Y are 10% and 20% respectively.

Compute total income and net tax liability of Mr. Kamesh in India for Assessment year 2025-26, assuming that he opted out of the default tax regime under section 115BAC.

Que-3 Mr. Ritesh (aged 35 years) submits the following particulars to the A.Y. 2025-26. (15)

Income from Salary (Computed)	Rs. 420000
Loss from let-out property	Rs. (-230000)
Business Loss	Rs. (-120000)
Bank Interest (FD) received	Rs. 85000

Compute the total income of Mr. Ritesh for the A.Y. 2025-26, assuming that

- 1) He has exercised the option of shifting out of the default tax regime provided under section 115BAC (1A).
- 2) He pays tax under the default tax regime.

OR

Que-3 Write note on the following:

- 1) Tax Avoidance
- 2) Tax Evasion

Que-4 Write short notes on: (15)

- 1) Self-Assessment
- 2) Regular Assessment

OR

Que-4 Discuss the income tax authorities in detail.
